

9. Sınıf Türk Edebiyatı Anlatmaya Bağlı Edebi Metinler Testi öz 5

1. Zaman kavramı romanda, insan zihnini en meşgul etmiş kavramlardan biri, belki de en önemlisidir. Bu kavram sadece felsefenin değil, aynı zamanda, matematik ile fiziğin, hatta bilimsel gelişmelere paralel olarak diğer birçok disiplinin gündeminde yer almış, her disiplinin kendi bakış açısından değerlendirilmiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen zaman kavramını eserlerinde en çok konu edinen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
- B) Kemal Tahir
- C) Yaşar Kemal
- D) Peyami Safa
- E) Sait Faik Abasıyanık

Cevap : A

2. Anlatmaya bağlı metinlerde zaman ögesinin nesnel – tarihi boyutu da vardır. Acaba metinde anlatılan hikâye, tarihin hangi dönemini yansıtmaktadır? Örneğin Reşat Nuri'nin --- adlı romanı, nesnel tarihi bakımından Türk toplumunun 1908 – 1923 yılları arasını kuşatır. Kemal Tahir'in --- Osmanlı Devleti'nin kuruluş yılları olan 13. yüzyıl sonları ile 14. yüzyıl başlarını yansıtır.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yaprak Dökümü – Yorgun Savaşçı'sı
- B) Yeşil Gece – Devlet Ana'sı
- C) Çalıkuşu – Karılar Koğuş'u
- D) Panorama I – Osmancık'ı
- E) Yaban – Osmanoflar'ı

Cevap : B

3. Romanlarda tip, insan kişiliğini oluşturan bir özelliğin büyüteçle yansıtıldığı kişidir. Her tip, insanoğluna özgü abartılmış bir özelliği temsil eder. Başka bir deyişle, "Tip, ferdi olmaktan ziyade başkalarında da mevcut ortak özellikler taşıyan ve bu özellikleri en belirgin şekilde temsil eden şahıstır." Örneğin her babada bulunan evlat sevgisi Balzac'ın..... abartılarak verilir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Babalar ve Oğullar'ında
- B) Goriot Baba'sında
- C) Ana'sında
- D) Sefiller'inde
- E) Meyhane'sinde

Cevap : B

4. Anlatmaya bağılı metinlerin gelişim sürecinde mekan ögesine farklı işlevler yüklendiği görülür. Roman öncesi anlatılarda mekan büyük ölçüde hatta bütünüyle sanal ya da muhayyel bir alemdir. ----- destanında,

I

----- hikâyelerinde ya da Hüsn-ü Aşk

II

III

mesnevisinde hep hayali mekanla karşılaşırız.

Yukarıdaki paragrafta numaralanmış boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) İlyada	İlahi Komedyâ'da	Dede Korkut
B) Odysseia	Vurun Kahpeye'de	Sait Faik
C) Oğuz Kağan	Yaban'da	Memduh Şevket
D) Şu	Sodom ve Gomore'de	Refik Halit
E) Alp Er Tunga	Huzur'da	Ömer Seyfettin

Cevap : A

5. Aşağıdakilerden hangisi sanatsal metinlerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Mecazlı ifadeler ve yan anlamlar kullanılır.
- B) Sezdirmek esastır.
- C) Çok anlamlılıktan yararlanılır.
- D) Bilgi verme amacı vardır.
- E) Çağrışımlar sonucu bir güzellik ortaya çıkarmak istenir.

Cevap : A

6. Anlatmaya bağlı her metinde nakledilen hikaye belli bir zaman dilimi içinde geçer. Bu zaman dilimi bir an parçası da olabilir, çok uzun bir zaman dilimini de kapsayabilir. Bu zamana ‐olay zamanı‐ denir. Örneğin Sabahattin Ali'nin ----- adlı romanının hikayesi 1903'te bağlayıp I. Dünya Savağı yıllarında sona erer; yani yaklağık on beğ yıl süren bir zaman anlatılır.
- Yukarıdaki paragrafta boğ bırakılan yere ağağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) Yaban B) Osmancık
C) Ateğten Gömlek D) Yorgun Savağı
E) Kuyucaklı Yusuf

Cevap : A

7. Küçük Ağa hücresine çekildikten sonra yeni tanıştėđı bu insanları geç vakte kadar d ğ nd , bazı cümlelerin üzerinde uzun uzun durdu. Bütün bunlardan sonra vardėđı neticeler şunlardır: Bir kere Ankara umduėđu ve sandėđı gibi kuvvetli bir düzenin merkezi değildi fakat umduėđundan da çok daha büyük, çok daha önemli karakter kazanmaya istidatlı görünüyordu.
- Yukarıdaki paragraf göz önünde bulundurulursa Tarık Buğra ‐Küçük Ağa‐ romanında ağağıdaki bakış açılarından hangisini ağırlıklı kullanmıőtır?**

- A) İlahi (Tanrısal) bakış açısı
B) Kahraman anlatıcının bakış açısı
C) Gözlemci anlatıcının bakış açısı
D) Objektif bakış açısı
E) Müdahil bakış açısı

Cevap : A

8. Olağanüstü olayların anlatıldığı yazı türleridir. Yer, zaman belli değildir. Çocuk eğitiminde büyük önemi vardır.

Yukarıda bahsedilen yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fıkra	B) Masal
C) Hikâye	D) Roman
E) Söyleşi	

Cevap : B

9. – Genellikle tek olay üzerine kurulur.
– Kişiler, yer ve zaman ayrıntılı anlatılmaz.
– Yoğun ve çarpıcı bir anlatıma dayalı kısa edebi metinlerdir.
– İlk örnekleri Tanzimat döneminde verilmeye başlanmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen edebi tür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Roman	B) Tiyatro	C) Hikâye
D) Masal	E) Fabl	

Cevap : C

10. Çok eski bir Arap halk hikayesi olan Leyla ile Mecnun'u eserinde ilk kez Azeri şair Nizami işlemiştir. Divan edebiyatının en önemli şairlerinden biri olan Fuzuli ise bu konuyu en güzel işleyen şairdir.

Yukarıda verilenlere göre Fuzuli, "Leyla ile Mecnun" adlı eserini hangi edebi türle yazmıştır?

A) Mesnevi	B) Manzum hikaye
C) Kaside	D) Öykü
E) Roman	

Cevap : A

11. – Edebiyatımızda ilk örnekleri Ahmed Mithat Efendi tarafından verilmiştir.
- Tanzimat sonrasında Batı edebiyatının tesiriyle gelişmiştir.
 - Genellikle tek bir olay ve kısa bir an anlatılır.

Yukarıda verilen özellikler hangi edebi türe aittir?

- A) Roman B) Hikâye C) Masal
D) Destan E) Anı

Cevap : B

12. Peyami Safa'nın eseri "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu", hasta bir gencin ruhsal durumunu başarıyla tasvir ettiğinden ---- örneğidir. Halide Edip Adıvar'ın "Sinekli Bakkal" adlı romanı ise dönemin şartlarını ve halkın yaşayışını yansıttığı için ---- olarak adlandırılır.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) töre romanı – sosyal roman
B) psikolojik roman – töre romanı
C) sosyal roman – macera romanı
D) egzotik roman – töre romanı
E) aşk romanı – kır romanı

Cevap : B